

اثر وزن شیطانک روی تاب، تناسیتی، موئینگی، نپ و نقاط نازک و کلفت نخ های

مخلوط پلی استر و پنبه ای

علی عرشی^{۱*}، رضا توانا^۲^۱ گروه مهندسی نساجی، واحد قائم شهر، دانشگاه آزاد اسلامی، قائم شهر، ایران، ۱۶۳^۲ گروه مهندسی نساجی، واحد کاشان، دانشگاه آزاد اسلامی، کاشان، ایران

Ali.Arshi@qaemshahriau.ac.ir

چکیده

در ریسندگی رینگ، شیطانک نقش مهمی در خواص نخ دارد. پس از کشش رشته الیاف، شیطانک با تابیدن نخ و دوران اسپیندل سبب پیچش نخ دور ماسوره می شود. بنابراین اگر نمره شیطانک مناسب باشد سبب افزایش سرعت تولید و کیفیت نخ می شود. هدف از انتخاب این پژوهش، تاثیر وزن شیطانک روی خواص فیزیکی و مکانیکی نخ های رینگ پلی استر/پنبه ای می باشد. همچنین تخمین نمره شیطانک مناسب در مطلوبیت نخ های رینگ از اهداف دیگر می باشد. از اینرو چند نمره شیطانک برای نخ رینگ انتخاب شد. مطابق استاندارد ASTM، تست های تکرار انجام شد. تجزیه و تحلیل داده ها با نرم افزار آماری SPSS(27) انجام شد و مقایسه ها با آزمون آنوا و سپس دانکن در سطح ۹۵٪ تست شدند. نتایج نشان داد که تغییر وزن شیطانک بر میزان تاب، استحکام، موئینگی و نقاط نازک و کلفت نخ اثر معنادار دارد. البته تغییر وزن شیطانک بر نپ نخ اختلاف معناداری را نشان نداد. با افزایش میزان نمره شیطانک، تعداد تاب و استحکام و نقاط کلفت نخ افزایش می یابد. دیگر نتایج نشان داد که با افزایش وزن شیطانک، روند میزان موئینگی و نقاط نازک در نخ های پلی استر پنبه ای کاهش می یابد.

کلیدواژگان: نقاط نازک و کلفت، تاب، استحکام، نپ، موئینگی، شیطانک، ریسندگی رینگ

The effect of traveller weight on twisting rate, strength, hairiness, neps and thinness and thickness points of polyester and cotton blend yarns

Ali Arshi^{*1}, Reza Tavana²¹Department of Textile Engineering, Qaemshahr Branch, Islamic Azad University, Qaemshahr, Iran²Department of Textile Engineering, Kashan Branch, Islamic Azad University, Kashan, Iran

Ali.Arshi@qaemshahriau.ac.ir

Abstract

In ring spinning, the traveller has an important role in yarn properties. After the draft in fibers tape, traveller twist to yarn coordinated by spindle rotation that caused the yarn wind around the bobbin. Therefore, if the weight of traveller was suitable, it will increase the production speed ring and the desired yarn quality. The purpose of this research, is the effects of traveler weight on physical and mechanical properties of polyester/cotton yarns. Also, the estimation of the suitable traveller score to obtain the desired physical and mechanical properties in the rim threads is one of the other goals of the research. Therefore, some examples of the traveller score were considered for polyester/cotton mixed ring yarn. According to the ASTM standard test instructions, repeated tests were performed to reduce the error rate of the tests. Data analysis was done using SPSS statistical software (27) and all comparisons were tested by ANOVA and then Duncan test at 95% confidence level. The results showed that by the increase in traveler weight, the yarn twist, strength and the frequency of thick places in the yarns increase, and the hairiness and thin places in the yarn are decrease. Other results showed, if increase in weight of traveller, the hairiness and thin rate spots in polyester/cotton yarns decreases.

Keywords: thinness and thickness points, twisting and strength, neps, hairiness, Traveller, ring spinning.

۱- مقدمه

ریسندگی رینگ همچنان به عنوان یک تکنولوژی برتر در تولید نخ باقی مانده است. در این نوع ریسندگی، اصول کار ماشین براساس شیطانک، رینگ و ماسوره است. الیاف بعد از خروج از قسمت کشش نازک شده و بسیار ضعیف می باشد و برای جلوگیری از پارگی، باید به آن تاب داد. عمل تاب دادن به وسیله حرکت دورانی شیطانک صورت می گیرد. شیطانک بر روی عینکی، حرکت دورانی دارد و مرکز دوران آن با مرکز میل دوک در یک راستا قرار دارد. چون نخ بین شیطانک و عینکی قرار می گیرد. لذا بخشی از الیاف که بین غلتک تولید و شیطانک قرار می گیرد تاب می خورد و بعد تحت تاثیر نیروی گریز از مرکز (ناشی از چرخش نخ با شیطانک به دور میل دوک و ناشی از وزن نخ) به شکل بالن مسیر را تا نقطه تماس با شیطانک طی می نماید [۱].

نخ در این منطقه دائماً تحت نیروی گریز از مرکز قرار دارد. بی تردید شدت این نیرو بر عملکرد کمی و کیفی ماشین رینگ و همچنین بر ساختار نخ موثر است. از جمله پارامترهای موثر بر این نیرو، سرعت میل دوک، نوع و وزن شیطانک، نمره نخ و فاصله بین راهنمای نخ و شیطانک است. با چرخش میل دوک، شیطانک سبک بر روی عینکی به حرکت در می آید. دوران شیطانک در اطراف میل دوک، نخ را با خود به دور میل دوک در فاصله ای برابر شعاع عینکی به چرخش در می آورد. نقطه تماس نخ و شیطانک در انجام عمل تابیدن و پیچیدن، نقش بسیار مهم و اساسی ایفا می کند. وابستگی به این سه عامل، محدودیت هایی را برای ماشین ریسندگی به وجود آورده است. با افزایش

سرعت ریسندگی، باید قطر رینگ کاهش یابد که این امر باعث افزایش زمان داف می شود. این افزایش سرعت ممکن است برای شیطانک مضر باشد. طی تحقیقات گوناگونی که بر روی تاثیرات شیطانک رینگ انجام شد، برخی از آنها نتایجی مبنی بر کاهش پرزینگی نخ با افزایش وزن شیطانک بدست آمده است، در حالیکه در برخی از آنها پرزینگی نخ با افزایش وزن شیطانک ابتدا کاهش و پس از طی یک نقطه ی مرکزی در روند تغییرات دوباره افزایش می یابد [۲-۴].

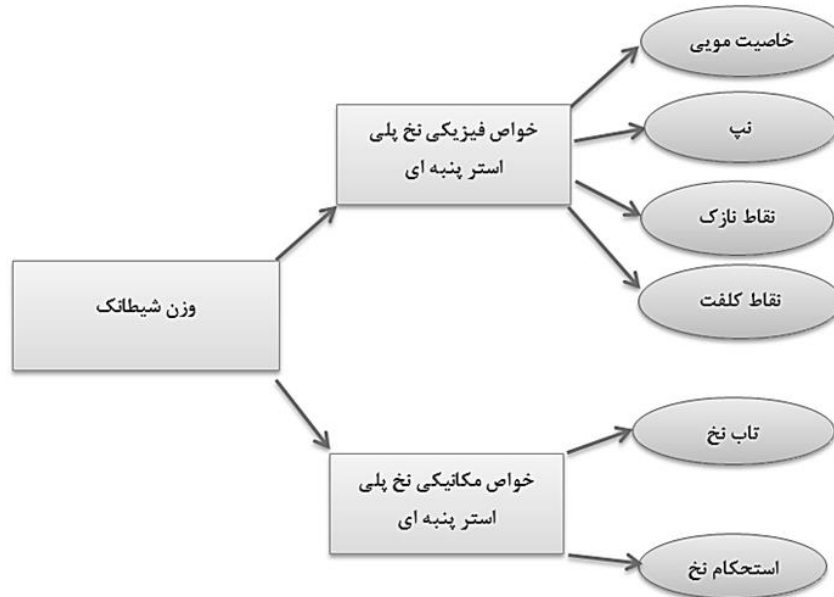
بر اساس مطالعات انجام شده پیشین، از روش تاگوچی جهت تخمین مقادیر بهینه پارامترهای متغیر در ماشین ریسندگی استفاده شد و نیز رتبه اثرگذاری این متغیرها مورد بررسی قرار گرفت. نتایج ایشان نشان داد که با افزایش درصد الیاف پلی استر، درصد موئینگی کاهش می یابد. همچنین درصد مخلوط الیاف بیشترین اثر را بر روی موئینگی نخ داشت. تحقیقات قبلی پیرامون تاثیر نمره شیطانک بر روی تاب آشکار ساخت که شیطانک های با نمره ی بالاتر منجر به گسترش تاب بیشتر و کوچکتر شدن مثلث ریسندگی در طی فرایند می شود و کاهش پرزآلودگی نخ را به دنبال دارد. سایر نتایج محققین مشخص کرد که فاصله جت از غلطک تولید، دارای کمترین درجه تاثیرگذاری در تغییر خواص کیفی نخ می باشد [۵-۱۰].

۲- هدف پژوهش

هدف از انتخاب موضوع، تاثیر وزن شیطانک روی خواص فیزیکی و مکانیکی نخ های رینگ پلی استر/پنبه ای می باشد. همچنین انتخاب شیطانک مناسب نخ های رینگ با

متغیرهای مورد بررسی فقط موارد ذیل انتخاب شد که در قالب یک مدل کلی و شرح چگونگی بررسی و اندازه گیری متغیرها نشان داده شده است.

خواص فیزیکی و مکانیکی مطلوب و متناسب با نوع کاربرد و مصرف از اهداف دیگر این پژوهش می باشد. در شکل ۱ مدل مفهومی تحقیق ارائه شده است. از بین ۱۶ خاصیت فیزیکی و مکانیکی نخ با توجه به محدودیت های تحقیق،

شکل ۱- مدل مفهومی تحقیق

۳- روش تحقیق

جدول ۱- مشخصات ماشین ریسندگی مورد تحقیق

خصوصیات و تنظیمات ماشین رینگ		ردیف
تویودا Tyoda	نوع ماشین رینگ	1
ژاپن	کشور سازنده	2
45 میلیمتر	قطر عینکی	3
ریسندگی الیاف کوتاه	نوع سیستم عینکی	4
14.5 متر بر دقیقه	سرعت خطی نخ	5

۳-۱- مشخصات نیمچه نخ مصرفی

به منظور آماده سازی نمونه نخ های مورد نظر در تحقیق، تعداد پنج بوبین نیمچه نخ ۵،۱ انگلیسی (Ne) از جنس پنبه-پلی استر با ترکیب ۲۰٪ پنبه و ۸۰٪ پلی استر انتخاب شدند.

۳-۲- نحوه عملیات ماشین ریسندگی

در تحقیق مذکور، نمونه نخ های مورد نیاز با یک ماشین رینگ تولید شدند که مشخصات آن در جدول ۱ ارائه شده است. شکل ۲ نمای کلی از ماشین رینگ مورد تحقیق ارائه شده است.

جنس پلی استر/ پنبه انتخاب شدند (جدول ۱). خواص کیفی و مکانیکی نخ استفاده شده در این تحقیق با دستگاه های مختلف ارزیابی شد. انجام آزمایشات مختلف برای هر نمره شیطانک، مطابق استاندارد ASTM انجام شد.

نکته قابل توجه آن که کسب نتایج ایده آل از این شاخصه ها زمانی حاصل می شود که شرایط انجام آزمایشات برای تمامی نمونه های مورد آزمون کاملا یکسان و ثابت باشد. همچنین نحوه قرار دادن ماسوره ها بر روی اسپیندل رینگ از جمله نکات قابل توجه و اثرگذار بر این شاخص ها به

شمار می آید. دما و رطوبت نسبی در سالن ریسندگی °C ۲۵±۲ و ۵۰±۵٪ بوده است. به منظور ارزیابی تاثیر وزن شیطانک بر روی خواص مکانیکی و فیزیکی نخ، آزمون های آماری آنوا^۱ و سپس دانکن^۲ پیرامون این مطالعه انتخاب شدند. خواص فیزیکی و مکانیکی نمونه نخهای تولیدی شامل تاب، استحکام کششی، موئینگی و نقاط نازک و کلفت نخ اندازه گیری و با نرم افزار IBM SPSS Statistics تجزیه و تحلیل آماری شدند [۱۱ و ۱۲].

۳-۴- ارزیابی خواص مکانیکی و فیزیکی نخ های رینگ

بررسی تغییر وزن شیطانک بر برخی خواص فیزیکی و مکانیکی نخ های رینگ مانند میزان تاب، استحکام، نپ، موئینگی و نقاط نازک و کلفت نخ انجام شد. کلیه نتایج بدست آمده در جدول ۳ ارائه شده است.

شکل ۲- شمای کلی از ماشین رینگ مورد تحقیق

۳-۳- مراحل آماده سازی و تولید نخ رینگ

در این تحقیق به منظور مطالعه تاثیر وزن شیطانک تعداد ۵ بوبین نیمچه نخ بر روی ماشین رینگ قرار گرفت که مشخصات شیطانک ها در جدول ۲ ارائه شده است.

جدول ۲- مشخصات نمره شیطانک های مختلف جهت تولید نخ

نمره ۲۰ انگلیسی پلی استر- پنبه ای

ردیف	کد شیطانک	شکل شیطانک	نمره شیطانک
1	PC1 ₀	O	40
2	PC2 ₀	O	57
3	PC3 ₀	O	75
4	PC4 ₀	O	80
5	PC1 ₀	O	90

در پژوهش حاضر از شیطانک های سوپر پولیش شرکت Bracker آلمان با شکل مقطع دایروی یا O در چندین وزن مختلف استفاده شد، برای تولید نخ نمره ۲۰ انگلیسی (Ne)

² Duncan

¹ Anova

جدول ۳- نتایج اندازه گیری خواص فیزیکی و مکانیکی نخ های رینگ مورد تحقیق

ردیف	کد نخ	نمره شیطانک	تاب نخ (TPM)	تناسبتی (gr/tex)	نپ Neps/Km (+200%)	موئینگی (hairness)	نقاط نازک	نقاط کلفت
							Thn/Km (-50%)	Thk/Km (-50%)
1	PC1 ₀	40	330	18.11	710	6.29	308	1108
2	PC2 ₀	57	351	22.64	710	6.31	178	1135
3	PC3 ₀	75	403	22.25	663	3.53	138	1025
4	PC4 ₀	80	401	20.77	668	4.60	183	1163
5	PC5 ₀	90	369	23.93	770	3.69	108	1065

تحت سرعت ۴۵۰ متر بر دقیقه انجام شد. مقدار موئینگی نخ ها با استفاده از دستگاه HFT Shirley 07- ASTM Hairiness Tester طبق استاندارد 5647D اندازه گیری شده است. تعداد پرزهای با طول بلندتر از ۲ میلیمتر و با سرعت ۵۰ متر بر دقیقه شمرده شدند. برای هر نمونه نخ، ۵ آزمون با طول ۱۰۰ متر انجام شد [۱۱ و ۱۲]. نتایج بدست آمده از ارزیابی خواص فیزیکی و مکانیکی نخ های رینگ، با نرم افزار SPSS 27 مورد تحلیل و ارزیابی قرار گرفت و کلیه مقایسه ها با انجام آزمون آنوا در سطح اطمینان ۹۵ درصد تست شدند. نتایج کلیه آزمون های آنوا بر اثر متغیرهای مذکور در جدول ۴ ارائه شده است. به منظور مقایسه دقیق تر، در این بخش ابتدا اثرات هر یک از متغیرهای ورودی آزمایش به صورت جداگانه و سپس به صورت توأم بر خواص فیزیکی و مکانیکی نخ های پلی استر پنبه مورد مطالعه قرار گرفت.

اندازه گیری تاب نخ های ریسیده شده، با استفاده از دستگاه تاب سنج الکترونیکی Electronic Twist Tester مدل tab92 شرکت نوین ریس سنج انجام شد. برای هر یک از نخها ۳۰ نمونه مورد آزمون قرار گرفت. همچنین برای اندازه گیری استحکام و ازدیاد طول نخ ها از دستگاه استحکام سنج (Instron) شرکت نوین ریس سنج با استاندارد ASTM D2256/D2256M استفاده شد. طول نمونه یا گیج دستگاه ۵۰۰ میلیمتر و سرعت اعمال نیرو ۴۵۰ میلیمتر بر دقیقه بود. برای سنجش مقدار نایکنواختی نخ ها از دستگاه اوستر استفاده شد طور کلی، آزمون های سنجش نپ، موئینگی، نقاط نازک و کلفت نخ ها از دستگاه نایکنواختی سنج اوستر IQ شرکت پریمیر هند انجام شد. از هر نمونه نخ، ۵ آزمون با طول نخ ۱۰۰۰ متر و

جدول ۴- نتایج کلی آزمون های آنوا (Anova) بر اثر تغییر وزن شیطانک بر خواص فیزیکی و مکانیکی نخ های رینگ

آزمون آنوا (Anova)						
		Sum of Squares	Mean Square	F	Sig	
تاب نخ (TPM)	Between Groups	5092.400	1273.100	17.638	.000	*
	Within Groups	1443.600	72.180			
	Total	6536.000				
استحکام (gr/tex)	Between Groups	97.134	24.283	4.696	.008	*
	Within Groups	103.412	5.171			
	Total	200.546				
نقاط نازک (-50%)	Between Groups	116500.000	29125.000	14562.500	.000	*
	Within Groups	40.000	2.000			
	Total	116540.000				
نقاط کلفت (+50%)	Between Groups	60672.560	15168.140	4830.618	.000	*
	Within Groups	62.800	3.140			
	Total	60735.360				
نپ نخ (+200%)	Between Groups	123029.840	30757.460	2.802	.054	*
	Within Groups	219513.600	10975.680			
	Total	342543.440				
موئینگی نخ	Between Groups	37.004	9.251	178.591	.000	*
	Within Groups	1.036	.052			
	Total	38.040				

۴- بحث و نتیجه گیری

۴-۱- تأثیر نمره شیطانک بر روی تغییرات تاب نخ

های رینگ

نتایج جدول ۴ نشان می دهد، تغییرات وزن شیطانک نوع O روی میزان تاب نخ، دارای اختلاف معنی دار آماری می باشد، به گونه ای که با افزایش میزان نمره شیطانک از شیطانک سبک کد PC10 تا شیطانک کد PC40، میزان نفوذ

تاب در نخ های رینگ پلی استر پنبه ای افزایش می یابد. یعنی با افزایش سطح مقطع شیطانک، میزان درگیری نخ با شیطانک بیشتر شده و نفوذ تاب افزایش می یابد. البته در شیطانک کد PC50، میزان تاب کم می شود که نشان از عدم تناسب نمره نخ با آن می باشد. بنابراین شیطانک های کد PC30 و PC40 از مطلوبیت نفوذ تاب بیشتری در نخ های نمره ۲۰ انگلیسی پلی استر-پنبه ای برخوردار می باشند (جدول ۵).

یعنی افزایش سطح مقطع شیطانک، تاثیری روی تعداد نپ ندارد. مطابق تحقیقات پیشین علت بروز نپ مربوط به کاردینگ است و ربطی به تغییر نمره شیطانک ندارد [۱۳ و ۱۴].

جدول ۷- دسته بندی آزمون دانکن بر اثر تغییرات وزن

شیطانک بر مقادیر نپ نخ

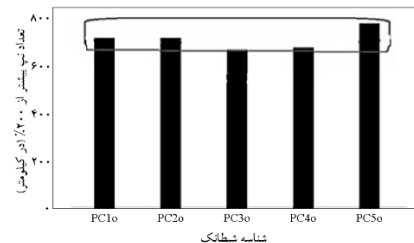
Neps/Km (+200%)	
Duncan ^a دانکن	
Yarn ID	Subset for alpha = 0.05
	1
PC3o	663
PC4o	668.0
PC1o	709.8
PC2o	709.8
PC5o	770.0
Sig.	0.116

معنادر است. با توجه به نتایج جداول قبل ملاحظه شد که تغییر وزن شیطانک نوع O روی میزان موئینگی نخ، دارای اختلاف معنی دار آماری می باشد، به گونه ای که با افزایش میزان نمره شیطانک میزان موئینگی نخ کاهش می یابد (جدول ۸). موئینگی نخ در شیطانک کد PC1o و PC2o یکسان و دارای بیشترین میزان است. اما این روند در سه شیطانک بعدی دچار کاهش می شود. یعنی با افزایش سطح مقطع شیطانک، میزان درگیری نخ با شیطانک بیشتر شده و از این رو موئینگی نخ کاهش می یابد.

جدول ۸- دسته بندی آزمون دانکن بر اثر تغییرات وزن

شیطانک بر مقادیر موئینگی نخ

Hairiness موئینگی			
Duncan ^a دانکن			
Yarn ID	Subset for alpha = 0.05		
	1	2	3
PC3o	3.52		
PC5o	3.68		
PC4o		4.60	
PC1o			6.30
PC2o			6.30
Sig.	0.280	1.000	1.000

شکل ۵- تأثیر نمره شیطانک بر نپ نخ

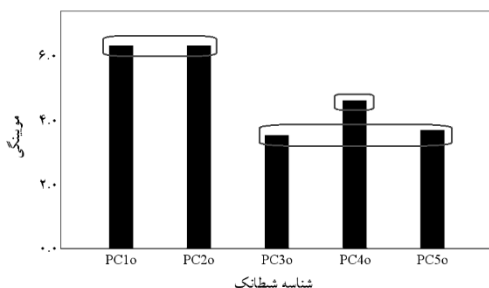
۴-۴- تأثیر نمره شیطانک بر روی میزان موئینگی نخ

های رینگ

همانگونه که از نتایج شکل ۶ مشخص است، تغییر وزن شیطانک بر میزان موئینگی نخ با شیطانک O دارای اختلاف

۴-۵- تأثیر نمره شیطانک بر روی تعداد نقاط نازک

نخ های رینگ

شکل ۶- تأثیر نمره شیطانک بر میزان موئینگی نخ

با دقت در نمودار ستونی شکل ۷ ملاحظه می شود که تغییر

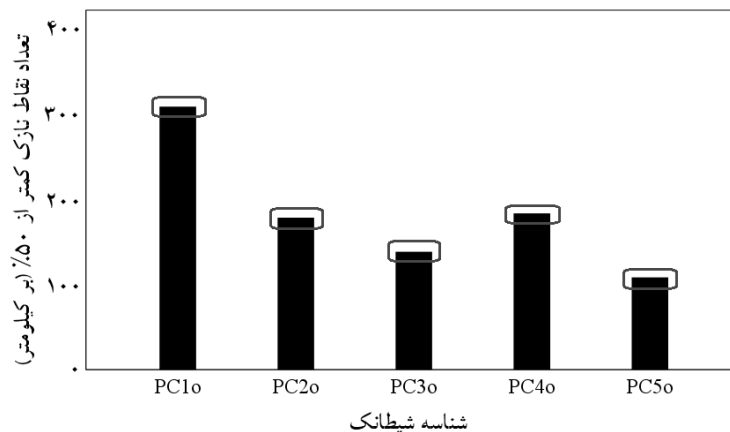
وزن شیطانک نوع O روی میزان نقاط نازک نخ، دارای

درگیری نخ با شیطانک بیشتر شده که افزایش تاب نخ را به همراه دارد. از این رو نفوذ بیشتر تاب سبب شده که تعداد نقاط نازک نخ کاهش یابد.

اختلاف آماری معنی دار می باشد، به گونه ای که با افزایش نمره شیطانک از کد PC10 تا شیطانک کد PC50، تعداد نقاط نازک نخ های رینگ پلی استر پنبه ای روند کاهشی دارد. یعنی با افزایش وزن و سطح مقطع شیطانک، میزان

جدول ۹- دسته بندی آزمون دانکن بر اثر تغییرات وزن شیطانک بر مقادیر نقاط نازک نخ

Thin/Km (-50%) نقاط نازک					
Duncan ^a دانکن					
Yarn ID	Subset for alpha = 0.05				
	1	2	3	4	5
PC50	108.00				
PC30		138.00			
PC20			178.00		
PC40				183.00	
PC10					308.00
Sig.	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000

شکل ۷- تأثیر نمره شیطانک بر نقاط نازک نخ

توجه به نتایج جداول قبلی هم ملاحظه شد که تغییر وزن شیطانک نوع O روی تعداد نقاط کلفت نخ نیز دارای اختلاف معنی دار آماری می باشد، بیشترین آمار نقاط کلفت در نخ های تولیدی با شیطانک های سنگین PC30

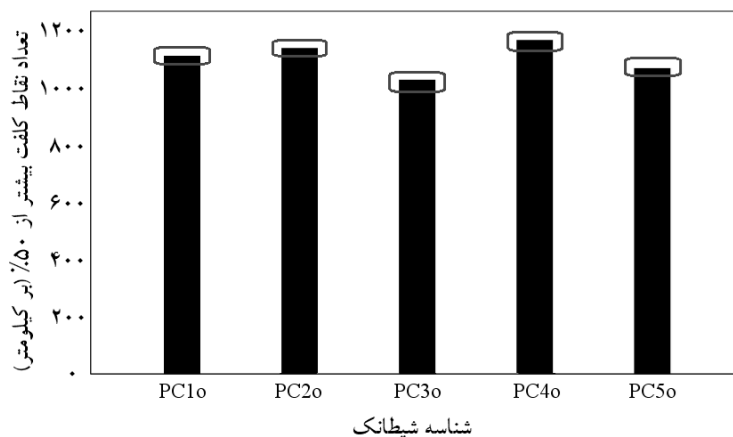
۴-۶- تأثیر نمره شیطانک بر روی تعداد نقاط کلفت نخ های رینگ
نتایج شکل ۸ نشان می دهد که تغییر وزن شیطانک بر تعداد نقاط کلفت نخ با شیطانک O اختلاف معنادار دارد. با

افزایش نقاط کلفت در نخ های پلی استر پنبه ای می شود که با نتایج تحقیقات قبلی نیز مطابقت داشت [۱۳ و ۱۴].

PC5₀ بود. اما کمترین میزان نقاط کلفت در نخ های تولیدی با شیطانک های سبک PC1₀ و PC2₀ بود. در نتیجه افزایش نمره شیطانک و ازدیاد تاب نخ منجر به

جدول ۱۰- دسته بندی آزمون دانکن بر اثر تغییرات وزن شیطانک بر مقادیر نقاط کلفت نخ

Thick/Km (50%) نقاط کلفت					
Duncan ^a دانکن					
Yarn ID	Subset for alpha = 0.05				
	1	2	3	4	5
PC3 ₀	1024.8				
PC5 ₀		1065.00			
PC1 ₀			1108.00		
PC2 ₀				1135.00	
PC4 ₀					1163.00
Sig.	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000

شکل ۸- تأثیر نمره شیطانک بر نقاط کلفت نخ

طرفی افزایش نمره شیطانک سبب شده که استحکام نخ هم افزایش می یابد. با افزایش میزان نمره شیطانک، میزان نپ نخ های رینگ پلی استر پنبه ای تقریباً تغییری نمی کند. یعنی افزایش سطح مقطع شیطانک، تاثیری روی تعداد نپ نداشته است. با افزایش میزان نمره شیطانک میزان موئینگی نخ کاهش می یابد. یعنی با افزایش سطح

۵- نتیجه گیری کلی

با افزایش میزان نمره شیطانک و افزایش سطح مقطع شیطانک، میزان درگیری نخ با شیطانک بیشتر شده و میزان تاب افزایش می یابد. بنابراین شیطانک های کد PC4₀ و PC3₀ از مطلوبیت نفوذ تاب بیشتری در نخ های نمره ۲۰ انگلیسی پلی استر-پنبه ای برخوردار می باشند از

نخ کاهش یابد. بیشترین آمار نقاط کلفت در نخ های با شیطانک های سنگین و کمترین آن متعلق به نخ های تولیدی با شیطانک سبک بود. در نتیجه افزایش نمره شیطانک تعداد نقاط کلفت در نخ های پلی استر پنبه ای را افزایش می دهد.

۶-منابع

- [1] Wary, G.R., & Morton, W.E. (1962), An Introduction to the Study of Spinning. Great Britain.
- [2] Safar Jovhari, M. (2001) Technology of Ring Spinning Frame. Amirkabir University Press.
- [3] Khorasani Mina, M. (2006), Factors Effective on Man Power Cost and Energy Consumption in Ring Spinning. Textile Daily Magazine, No (43), pp44.
- [4] Barella, A. (1983), YARN HAIRINESS. Textile Progress: Vol. 13, No. 1, pp. 1-57.
- [5] Pillay, K.P.R. (1964), A Study of the Hairiness of Cotton Yarns, Part I: Effect of Fiber and Yarn Factors, Textile Res. J., Vol. 34, p.785-786.
- [6] Barella, A. Tom J. & et al. (1971), Influence of Ring Traveller Weight and Coating on Hairiness. Textile Res. J., 41, 131.
- [7] Goswami, B.C. (1969), The hairiness of cotton yarns: an improvement over the existing microscopic technique. Textile Res. J., 39, 240.
- [8] Usta, I. (2000), Factor Effecting Hairiness of the Yarns and Investigations into Solution, Ph.D. Thesis, University of Marmara, Institute of Science and Technology.
- [9] National Standard Organization, (1969), Properties of Poly-Cotton 65/35% Yarn" Standard no.

مقطع شیطانک، میزان درگیری نخ با شیطانک بیشتر شده و از این رو موئینگی نخ کاهش می یابد.

با افزایش وزن و سطح مقطع شیطانک، میزان درگیری نخ با شیطانک بیشتر شده که افزایش تاب نخ را به همراه دارد.

از این رو نفوذ بیشتر تاب سبب شده که تعداد نقاط نازک

[10] Montgomery, D.C. (1997), Design and Analysis of Experiment, 4th Edition. John Wiley & Sons, New York.

[۱۱] خطیر، ب. (۱۳۹۲) تاثیر نوع نازل برداشت و فشار هوای جت بر روی خواص فیزیکی و مکانیکی نخهای روتور-جت، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده مهندسی نساجی، دانشگاه صنعتی امیرکبیر.

[۱۲] شیخ زاده نجار، س. عترتی، م. حسین پور کاسگری، ع.ر. خطیر، ب. (۱۳۹۶). اثر فشار هوای جت و نوع نازل برداشت بر خواص فیزیکی و مکانیکی نخهای روتور-جت پنبه ای، علوم و فناوری نساجی و پوشاک، دوره ۳، شماره پیاپی ۳۱۹، صفحه ۵-۸.

[۱۳] باجلان، م. ذوالقرنین، پ.، لهراسبی، ف. (۱۳۸۸). بررسی تاثیر وزن، شکل و سطح مقطع شیطانک بر روی خواص نایکخواختی و پرزینگی نخ پنبه-پلی استر رینگ با استفاده از طرحهای عاملی کامل، اولین کنفرانس بین المللی و هفتمین کنفرانس ملی مهندسی نساجی ایران، ۵ تا ۷ آبان، رشت، ایران.

[۱۴] عبقری، ر. یاسینی اردکانی، س. (۱۳۹۲). تغییر تنظیمات در فرایند ریسندگی الیاف کوتاه - بخش اول کاردینگ. شماره ۱۳۳، نساجی امروز، صفحه ۷۲-۷۸